

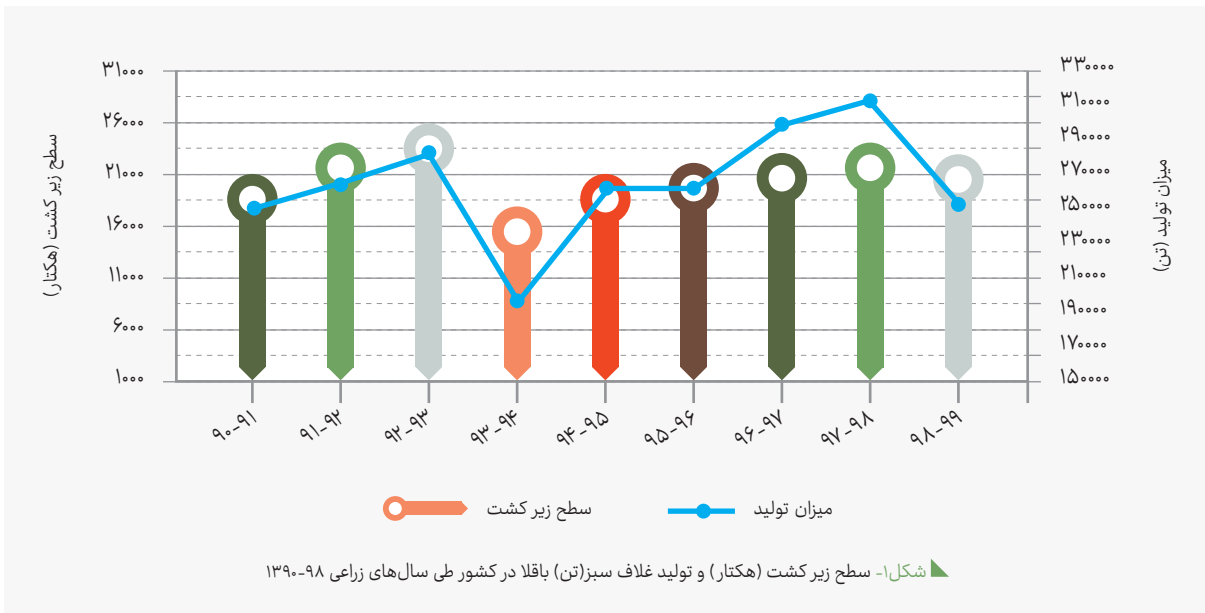

«مهتا» اولین رقم کم تانن باقلا، جایگزین مناسب در تغذیه طیور

▲ مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گلستان^۱، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان^۲، مدیریت هماهنگی ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان گلستان^۳

بیان مسئله

وابستگی ۷۰ درصدی کشور به واردات خوراک دام و طیور از قبیل کنجاله سویا و ذرت باعث تحمیل هزینه سنگین ارزی و بروز مشکلات

۱. فاطمه شیخ و محمد علی آقاچانی، ۲. حسین آسترکی، ۳. ام البنین چکانی

متعدد برای کشور می‌گردد. با توجه به ماهیت کشت ذرت و سویا که تابستانه بوده و نیاز آبی بالایی دارد بنابراین توسعه کشت این دو محصول در بسیاری از نقاط کشور امکان‌پذیر نمی‌باشد از این روی یافتن محصولات جایگزین پاییزه از اهمیت زیادی برخوردار است. باقلا با داشتن دامنه سازگاری وسیع، تثبیت زیستی ازت، دارای ۳۳-۲۸ درصد پروتئین و ۴۵-۴۰ درصد نشاسته با کیفیت بالا است. از این روی، باقلا به عنوان یکی از بهترین گزینه‌ها برای جایگزینی سویا (منبع اسید آمینه) و ذرت (منبع تامین انرژی) است. معرفی ارقام جدید باقلا با درصد بالاتر پروتئین و فاقد تانن متراکم (ماده ضد تغذیه ای) می‌تواند راه حل مناسبی برای تامین پروتئین ارزان قیمت مورد نیاز دام و طیور کشور باشد.

معرفی دستاورد

رقم جدید مهتا اولین رقم کم تانن و دو منظوره باقلا در کشور است. این رقم با شجره ۶-WRB۰۲، پس از انجام بررسی‌های مشاهده‌ای، مقدماتی، سازگاری و تحقیقی - ترویجی انتخاب و معرفی شد. از ویژگی‌های این رقم پتانسیل عملکرد زیاد، تعداد غلاف در بوته بالا، تانن کم، درصد پروتئین زیاد، یکنواختی فرم غلاف و دانه، قابلیت برداشت مکانیزه (موثر در کاهش هزینه‌های تولید)، تولید زیست‌توده بالا (حدود ۵۵ تن در مرحله پرشدن غلاف‌ها)، مقاومت به بیماری لکه‌برگی باقلا و بالا بودن نسبت دانه به غلاف می‌باشد.

فرایند تجاری سازی

هسته‌های اولیه بذر این رقم تهیه شده و برنامه تولید و تکثیر بذر آن برای استان گلستان و سایر استان‌ها در دست تدوین است. همچنین با توجه به خصوصیات ویژه این رقم از نظر ابعاد، یکنواختی و رنگ دانه‌ها و مقاومت لپه‌ها در مقابل شکستگی (بعد از پوست کندن با دستگاه)، کارخانجات صنایع غذایی فعال در زمینه فرآوری و بسته‌بندی لپه سبز باقلا استقبال خوبی از آن کرده‌اند.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

۱	پتانسیل سطح زیر کشت این رقم در کشور: ۱۰ هزار هکتار
۲	میانگین افزایش عملکرد در هکتار: ۴ تن غلاف سبز
۳	پتانسیل افزایش تولید در ۱۰ هزار هکتار: ۴۰ هزار تن
۴	افزایش درآمد ناخالص در هکتار: ۸۰ میلیون ریال
۵	افزایش درآمد ناخالص در ۵ هزار هکتار: ۸۰۰ میلیارد ریال
۶	کاهش حداقل ۳۰ درصد واردات کنجاله سویا و دانه ذرت
۷	میانگین افزایش تولید پروتئین در هکتار: ۱۶۸ کیلوگرم